

ՏՈՒՆԱՅԱՆԴԵՍ

ԹՎՈՎ 51-ՐԴ ՏԵՐՅԱՆԱԿԱՆԸ...

1967 թվականի ամռանը, Բողանովկայի (այժմ՝ Նինոծմինդայի) շրջանի մի խումբ մտավորականների ջանքերով, առաջին անգամ անցկացվեց տեղական Կոմկոմի օրը, որը տարեցտարի պիտի հարստանար ու զարգանար, վերածվեր քնարերգության մեծագույն տոնի: 1981-ին միջոցառումն ընդգրկվեց Վրաստանի ժողովրդական տոների օրացույց եւ այդուհետ անցկացվում է համապետական մակարդակով: Այս տարվա տոնի խորհուրդը մի առանձնահատկություն եւս ուներ - այն նվիրված էր հայ մեծ քնարերգուի տուն-թանգարանի հիմնադրման 60-ամյակին...

Այդ օրը, 2017-ի հունիսի 23-ին, Նինոծմինդայի Գանձա գյուղի օդը «կրկին լիքն էր Տերյանով»։ Գյուղում արտակարգ եռուզեռ էր - մարդաշատ ու ուրախ տրամադրությունն էր տիրում ամենուրեք։ Տեղի եկեղեցում Սուրբ Պատարագ էր՝ Վարդավառի Պատարագ։ Այն մատուցում էր հոգեւոր հովիվ Տեր Արմաշ քահանա Պողոսյանը։ Ձանգերի ախորժալուր ձայնը մեծին ու փոքրին հրավիրում էին եկեղեցի, նրան հարակից Տերյանի տուն-թանգարան, որը խնամված ու մաքուր՝ սպասում էր իր բազմահազար այցելուներին։

Գյուղամերձ սարերի տեղյակական մշուշը կամաց-կամաց ցրվում է. տապի ուժեղանալուն զուգընթաց՝

ա վ ե լ ա - ն ու մ է մ ա ռ դ - կանց հոսքը նախ եկեղեցի ու ցուցաբեր ա հ , ապա եւ՝ գյուղամերձ Գոթլիկ սարի ստորոտի տափարակը, ուր ներկված ու վերանորոգված բեմահարթակը սպասում է հանդիսույթի սկսվելուն։ Սարալանջից պարզորոշ երեւում է Վահան Տերյանի մեծադիր, 70-մետրանոց պատկերը, որը փորված է նկարիչ Զմայակ Գրիգորյանի նախագծով...

Կեսօր է, ջալախքյան առինքնող մի եղանակ, ու տեղյակաբույր օդը ստիպում է խորը շնչել՝ զգալու լեռնաշխարհի ողջ հմայքը։

Դաշտահանդեսի հազարավոր հյուրերը ջերմությամբ են դիմավորում վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Զենգել Սկոյանին, մունիցիպալիտետի վարչության նախագահ Գագիկ Կարսլյանին, սակրեբուլոյի նախագահ Սմբատ Կյուրեղյանին, պատգամավորներին, մունիցիպալիտետի պատասխանատու աշխատողներին։

Տոնին մասնակցելու են ժամանել Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավորներ Սամվել Մանուկյանն ու Դավիթ Ծիծինաձեն, Ախալքալաքի մունիցիպալիտետի ղեկավարներ Էդուարդ Աղասարյանն ու Զամլետ Մովսիսյանը, Վրաստանի այլեւայլ վայրերից եկած պետական եւ մշակութային գործիչներ, գրողներ, նկարիչներ, արվեստի մարդիկ։ Մեծաքանակ պատվիրակություններ են ժամանել եղբայրական Զայաստանի Զանրապետության մայրաքաղաքից եւ այլեւայլ բնակավայրերից՝ Ազգային ժողովից, նախարարություններից, կրթության նախարարության, արտադրական, մշակութային օջախներից, միջազգային կազմակերպություններից...

Իր բացման խոսքում Նինոծմինդայի մունիցիպալիտետի մշակույթի եւ սպորտի ծառայության պետ, Վրաստանի հայ գրողների «Վերնաստուն» միության նախագահ Ժորա Սնիչյանը տեղյակացրեց, որ արժեւորում է որպես հայ եւ վրաց ժողովուրդների եւ գրականությունների եղբայրության օր, բանաստեղծի տուն-թանգարանը՝ նրա գրական ժառանգության մեկնաբանության եւ նորովի ներկայացնելու օջախ։

- Շնորհիվ պոեզիայի օրվա՝ ջալախքյանները Գանձայում տեսել են ու լսել Սերո Խան-զադյանին եւ Սիլվա Կապուտիկյանին, Իոսեփ Նոնեշվիլուն եւ Կառլո Կալաձեին, Վահագն Դավթյանին եւ Գեորգ Ենիքին, Մորիս Փոքիշվիլուն եւ Գրիգոր Աբաշիձեին, Զամո Սահյանին ու Վարդգես Պետրոսյանին, Միքե Մկրտչյանին ու Վախթանգ Կիկաքիձեին, Գիա Դանջելուն եւ Էդգար Յովհաննիսյանին, Լուսինե

Ջաբարյանին ու Սուրեն Քոչարյանին, Խուսա Բերուկային, Անահիտ Բոստանջյանին, տասնյակ այլ պայծառ մտավորականների, ըմբռնիչներ, նրանց առինքնող խոսքը՝ մարդկային ոգու հավերժության, մեր երկու հնադարյան ժողովուրդների եւ մշակույթների անխախտ միասնության մասին։

Ելույթ են ունենում եւ ներկայներին ողջույնի խոսքով դիմում Զայաստանի գրողների միության նախագահ Էդվարդ Միլիտոնյանը, Թբիլիսիի «Խաղաղության ֆոնդի», ԶԿ նախագահ, ՄԱԿ-ում Վրաստանի երեսփոխանների ներկայացուցիչ Գիորգի Թունայանը, ԶԶ սահմանադրական դատարանի աշխատակազմի ղեկավար,

երեւանի «Տերյան» մշակութային կենտրոնի տնօրեն Առուշան Զակարյանը, «Վերնաստուն» ամսագրի, բանաստեղծուհի Նազելի Նաիրին, երեւանի Վ.Տերյանի անվան հիմնական դպրոցի «Տերյան» գրական ակումբի ղեկավար Մառլենա Սիմոնյանը, «Ծիծեռնակ» հանդեսի խմբագիր Անուշ Վարդանյանը, ուրիշներ։ Բոլորի շուրթերին բարեկամության, անխառն պոեզիայի խոսքեր են - շնորհակալություն Վրաց աշխարհին, որ հարազատի ջերմությամբ է շրջապատել հայ հանճարի համամարդկային քնարերգությունը։

Տոնահանդեսին արժանիորեն էր ներկայացված Տերյանի պոեզիան, այն ներկայացնում էին Նինոծմինդայի «Ռաֆայել Ջավախ» կրթամշակութային կենտրոնի ավագ խմբի սաները (ստուդիայի ղեկավար՝ Սաթիկ Մկրտչյան-Սնիչյան)։ Ներկայներին իրենց արվեստով հիացրին հայաստանցի անվանի երգիչներ Եվա Եզանյանը, Մասիս Զունայանը, Էդուարդ Թամարյանը, քանոնահար Մարիաննա Գեւորգյանը, սանունքողներ՝ ԵՊԶ մշակույթի կենտրոնի սաներ Վարսիկ Սահարյանն ու Զերմինե Նալբանդյանը, ջալախքյան երգչուհիներ Զայաստան Իսպիրյանն ու Լուսինե Սիրականյանը։

Զայական խորխոս, նաեւ հեզաճկուն պարերով հանդեսի տեղյակաբար մասնակիցներին գեղարվեստական մեծ հաճույք պատճառեցին Գանձայի «Գանձեր» համույթի (պարուսույց՝ Աստղիկ Զարթոյանյան), Ծալկայի մունիցիպալիտետի Դոլբիլիսա գյուղի «Կարմրավան» (պարուսույց՝ Գայանե Իգիթյան), Նարդեանի «Լուսաղբյուր» (պարուսույց՝ Սուսաննա Բաբայան) համույթները։

Տոնակատարությունն ստացվեց։ Այն փաստորեն հիմք դրեց՝ բանաստեղծի տուն-թանգարանի էքսպոզիցիան առաջիկայում հիմնավորապես նորացնելու գաղափարին, քանի որ այն կանգնվել է 1985-ին, պոետի ծննդյան 100-ամյա հոբելյանին ընդառաջ եւ բավական հնացել է։ Տուն-թանգարանին իրավաբանական անձի կարգավիճակ շնորհելը, ինչ խոսք, հնարավորություն կտա կարգի բերելու ցուցանմունքները եւ ստեղծելու նոր ցուցադրանք՝ նորահայտ փաստաթղթերի ու նմուշների ներդրումով։

Դա անպայման պիտի արվի, քանի որ ինչպես Սիլվա Կապուտիկյանն էր ասում. «Վահան Տերյանն այն ակունքն է, որից սկիզբ է առել այժմյան հայ պոեզիայի մայրուղին...»։

ԺՈՐԱ ՄՆԻՉՅԱՆ

ՎԳ «Վերնաստուն» միության նախագահ

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԵՐԵՎՈ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ ՄԵՐ ԱՆԱՆԻՑ ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆԻ ՀԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ախալքալաքի Մշակույթի տանը հարգանքի տուրք մատուցվեց վաղամեռիկ բանաստեղծ, թարգմանիչ, «Վրաստան» թերթի լրագրող, բաժանորդագրության եւ առաքման ծառայության ղեկավար Անահիտ Բոստանջյանի հիշատակին։

Երեկոն կազմակերպել էր Վրաստանի մշակույթի եւ հուշարձանների պահպանության նախարարությունը՝ Գիորգի Լեոնիձեի անվան Վրաց գրականության թանգարանի նախաձեռնությամբ, «Բազմերանգ Վրաստան» նախագծի շրջանակներում։

- Մենք երեկոն նվիրում ենք Անահիտ Բոստանջյանի հիշատակին, նա երկրային կյանքին հրաժեշտ տվեց այս տարվա սկզբին։ Այստեղ ցուցադրված են Անահիտ Բոստանջյանի հրատարակությունները, որոնք տպագրվել են այն կազմակերպությունների օգնությամբ, որոնց նա համագործակցել է, դրանց շարքում է նաեւ Մշակույթի նախարարության եւ վրացական գրքերի կենտրոնը։ - ասաց Մշակույթի եւ հուշարձանների պահպանության նախարարության ներկայացուցիչ, նախագծի համակարգող Ալեքսանդր Գրիգալաշվիլին։

Միջոցառումն սկսվեց Անահիտ Բոստանջյանի մասին տեսագրության ցուցադրումով։ Նրա բանաստեղծությունները՝ հայերեն եւ վրացերեն, կարդացին Նինոծմինդայի «Ռաֆայել Ջավախ» կրթամշակութային կենտրոնի ղեկավար Ժորա Սնիչյանը, «Զայարտուն» կրթամշակութային կենտրոնի ղեկավար Լեւոն Զիդիյանը։ Բանաստեղծուհու մասին հուշեր պատմեցին թբիլիսցի հայտնի լուսանկարիչներ Յուրի Մեչիտովը եւ Մայա Դեխաձեն, տեղի «Սուրբ Խաչ» եկեղեցու քահանա Տեր Տաթև Մարությանը եւ այլք։

Միջոցառմանը ելույթ ունեցան նաեւ տեղացի կատարողներ՝ պատանի դաշնակահարուհի Անահիտ Ստեմաշվիլան, դուդուկահար Տիգրան Մղեբյանը եւ դաշնակահարուհի Կարինե Կազանջյանը։

Երեկոյի վերջում, շրջանի դպրոցների մի խումբ աշակերտների, ովքեր ողջ ուսումնական տարվա ընթացքում մասնակցել են տարբեր միջոցառումների ու աչքի են ընկել իրենց ակտիվությամբ, նվիրեցին վրացի եւ հայ գրողների գեղարվեստական գրքեր։

ԿՐԹԱԿԱՆ

ԱՆՅԿԱՅՎԵՅ ԴՊՐՈՅԻ ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏ

Նոր ուսումնական տարվա նախապատրաստման շրջանակներում՝ անցկացվեց հանրային եւ մասնավոր դպրոցների տնօրենների մշտական խորհրդի եզրափակիչ աշխատանքային նիստը։

Խորհուրդը գործում է 2017 թվականից եւ անցած ժամանակահատվածում անցկացրել է վեց նիստ։ Զանդիպոլսներում քննարկվել են բազում նշանակալից հարցեր ու նախաձեռնություններ, այդ թվում՝ շատ հիմնախնդրային հարցեր, որոնք առնչվում էին դպրոցի ենթակառուցվածքի, ճանապարհով եւ ջրով ապահովմանը, աշակերտների փոխադրմանը, ուսուցիչների վարձատրությանը, դպրոցների ֆինանսավորմանը եւ այլն։ Զատկանշական է, որ նախարարության կողմից խորհրդի քննարկմանը ներկայացված հիմնախնդիրների շուրջ 40 տոկոսը կարգավորվել է, նախաձեռնությունների, հիմնախնդիրների կարգավորման նպատակով աշխատանքներն իրականացվում են մշտական աշխատակազմով։

Զանդիպոլս են մասնավոր դպրոցների տնօրենների խորհուրդը կազմավորվել է Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարար Ալեքսանդր Ջեջելաձեի նախաձեռնությամբ։ Խորհրդի անդամներին երեք ամիսը մեկ անգամ ընտրում են իրենք՝ դպրոցի տնօրենները։ Խորհրդի կազմում ներկայացված են բոլոր տեսակի դպրոցների ներկայացուցիչները։ Խորհրդի նիստերին ներկա էին կրթության եւ գիտության նախարարը ու նախարարության բարձր պաշտոնյաները, ինչն առավել ակտիվացնում է համագործակցությունը դպրոցների ու նախարարության միջեւ։ Յուրաքանչյուր տնօրեն խորհրդում իր իրավասության շրջանակներում ներկայացնում է ինչպես իր դպրոցի, այնպես էլ՝ մյուս դպրոցի հիմնախնդիրներն ու նախաձեռնությունները։

Դպրոցի տնօրենների խորհուրդը ուսումնական նոր տարվանից կգործի նոր կազմով։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԶԻԱՆՈՎ ՀԻՎԱՆԴՆԵՐԻ ՄԱՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԻՍՈՎ ԶԱՓ ԿՐՃԱՏՎԵԼ Է

Հավանաբար, շատերն են նկատել, որ վերջին ժամանակներում շատ հազվադեպ է հիշատակվում «20-րդ դարի չարիք» ԶԻԱՆ-ի վրանգավոր հետեւանքների մասին: Հետաքրքիր է գտնել են դրա բուժման չեղ, թե՛ ուղղակի սովորել են դրանից պաշտպանվել:

S.Սիմոնյան

Ախալքալաքի

Հավանաբար, ձեր թվարկած երկու հանգամանքն էլ առկա են: Բոլոր դեպքերում, վերջին տասնամյակում համաշխարհային հանրակացությունը դրական առաջընթացի է հասել՝ ձեռքբերով ինունյալին անբավարարության համախտանշանի (ԶԻԱՆ) դեմ պայքարի բնագավառում, ասված է մարդու ինունյալին անբավարարության վիրուսի ՄԻԱՎ/ԶԻԱՆ-ի միացյալ ծրագրի (ՅՈՒՆԵՅՄ) հուլիսի 19-ին հրապարակված զեկույցում:

«2016 թվականին ՄԻԱՎ-ով ապրող 36,7 միլիոն մարդուց 19,5 միլիոնը բուժման հնարավորություն ուներ, իսկ ԶԻԱՆ-ի հետ կապված մահացությունը, 2005 թվականի 1,9 միլիոնից 2016 թվականին, նվազել է մինչև 1 միլիոն»,- ասված է փաստաթղթում: Հիվանդության դեմ պայքարի բնագավառում ամենամեծ հաջողությունները ձեռք են բերվել Աֆրիկայի հարավում: Այդ տարածաշրջանին է բաժին ընկնում, հիշեցնում են զեկույցի հեղինակները, մո-

լորակի այն բոլոր մարդկանց ավելի քան կեսը, որոնք ապրում են ՄԻԱՎ-ով: 2010 թվականից տարածաշրջանում մահացությունը նվազել է 42 տոկոսով, իսկ վարակման նոր դեպքերի թիվը՝ 29 տոկոսով:

Զեկույցում հիմնական ուշադրությունը նվիրված է ՄԻԱՎ/ԶԻԱՆ-ի դեմ պայքարի ծրագրին, որն ստացել է «90-90-90» անվանումը: Ծրագրի անվանման մեջ թվերն այն ցուցանիշներն են, որոնց պահանջարկով է հասնել ՄԻԱՎ-ով ապրողների 90 տոկոսը պետք է իմանա իր կարգավիճակի մասին, այն մարդկանց 90 տոկոսը, ուն մոտ ֆատորոշված է վարակը, կստանա հակառետրովիրուսային բուժում, այդ բուժումն անցած մարդկանց 90 տոկոսի մոտ կդիտվի վարակի ճնշում: 2016 թվականի դրությամբ, իր կարգավիճակի մասին իմացել է ՄԻԱՎ-ով ապրողների 70 տոկոսը, անհրաժեշտ բուժում է ստացել 77 տոկոսը, իսկ վարակի ճնշման հաջողվել է հասնել 82 տոկոսի դեպքում:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԳՅՈՒՆ...

ԻՆՉՈՒՄ, ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐԻՅ ՀԵՏՈ, ԶԻ ԿԱՐԵԼԻ ՄԻՐԳ ՈՒՏԵԼ

Մրգերն առողջության համար օգտակար են, քանի որ քիչ կալորիա են շատ վիտամիններ ու հանքանյութեր են պարունակում: Սա-

կայն, դա չի նշանակում, որ մի՞թե կարելի է ուտել ցանկացած քանակով եւ օրվա ցանկացած ժամի: Մարզուններից հետո մրգի օգտագործումը, օրինակ, կարող է խոչընդոտել ավելորդ քաշից ազատվելուն:

Նախ, անհրաժեշտ է հասկանալ, թե օրգանիզմում ածխաջրերն ինչպես են տարրալուծվում, այդ ժամանակ պարզ կլինի մասեւ, թե երբ են անհրաժեշտ մրգերը: Ածխաջրերն օրգանիզմում պահպանվում են կա՛մ լյարդային գլիկոգեն: Մկանային գլիկոգենի համար օրգանիզմն օգտագործում է օսլա պարունա-

կող մթերքներ, իսկ լյարդային համար՝ ֆրուկտոզ (մրգերից ստացվող բնական շաքար): Մարդիկ հաճախ մոռանում են կամ չեն հասկանում, որ սնունդը վառելանյութ է, եւ այն պետք է կիրառել միայն էներգիայի ամենօրյա պահանջը լրացնելու համար, հատկապես, եթե խոսքը ածխաջրերի մասին է:

ՏԱՍԸ ԶԱՐԿԱՆԱՅՐԱՇ ՓԱՍՏ՝ ԳՈՒՅՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Այն ամենը, ինչ տեղի է ունենում մեր շուրջը, ինչին որ դիպչում ենք, ինչ զգում ենք համով ու հոտով, ունի գույն:

Ինչպե՞ս ենք մենք տեսնում գույնը, ո՞ր գույնն է ամենասիրվածը՝ երկրագնդի մարդկանց մեծ մասի համար, իսկ գիտե՞ք, որ տիեզերքը մուգ-պստ գույն ունի:

Ահա, ներկայացնում ենք ձեզ այդ հետաքրքիր հարցերի պատասխանները, որոնք վերաբերում են մեր զարմանահրաշ ու գունեղ աշխարհին:

1. Գույնի ընկալումը: Տեխնիկապես գույներ գոյություն չունեն

Գույնը ստեղծվում է մեր ուղեղի կողմից, երբ այն փորձում է հասկանալ՝ արտաքին աշխարհից ստացվող լույսի ազդանշանները: Այլ խոսքով, գույնը այն է, ինչ գոյություն ունի մեր գլխում: Առանց դրա, մեր աշխարհը մի մոնոքրոմ վայր է, որը ավելի շատ հիշեցնում է «Մատրիցա» ֆիլմից մի տեսարան՝ լեցուն տարբեր ինտենսիվության եւ երկարության էլեկտրամագնիսական ալիքներով:

2. Տղամարդիկ եւ կանայք տարբեր կերպ են տեսնում կարմիր գույնը

Երբ կինը տեսնում է մուգ կարմիր (բորդո), կարմրա-շագանակագույն, մորեգույն՝ տղամարդիկ հիմնականում տեսնում են միայն կարմիր, առանց որեւէ երանգի: Ինչպես պարզվել է, այս տարբերությունը բացատրվում է գենետիկորեն:

Արիզոնայի համալսարանի գիտնականները հայտնաբերել են, որ գենը, որը պատասխան է տալիս կարմիր գույնի ընկալման համար, գտնվում է X ժրոնոսոմներում: Քանի որ կանանց մոտ գոյություն ունի երկու X ժրոնոսոմ, իսկ տղամարդկանց մոտ մեկ՝ կանայք ավելի լայն սպեկտրով են ընկալում կարմիրը, քան տղամարդիկ:

3. Արծաթագույնը ամենաանվտանգ գույնն է ավտոմեքենայի համար

Եթե դուք որոշել եք գնել ավտոմեքենա եւ չեք կողմնորոշվում, ինչ գույնի, խորհուրդ են տալիս ընտրությունը կանգնեցնել արծաթագույնի վրա:

Նոր Զելանդիայի Օքլենդ համալսարանի գիտնականները ուսումնասիրել են կապը մեքենայի գույնի եւ վթարների հավանականության միջեւ, հաշվի առնելով այլ բազմաթիվ ֆակտորներ, ինչպիսիք են վարորդի տարիքը, սեռը, անվտանգության գոտիների օգտագործումը եւ ճանապարհային պայմանները: Ինչպես պարզվել է՝ արծաթագույն մեքենաներն ամենաքիչն են ենթարկվել վթարի, քանի որ նրանք մույնիսկ խավարի մեջ լավ են նկատվում ճանապարհին:

4. Վարդագույնը հանգստացնում է նյարդերը

Վարդագույնը համարվում է մեղմացնող գույն, որը հաճախ օգտագործում են բանտերում եւ հոգեբու-

ժական հիմնարկություններում, նրանց համար, ովքեր դուրս են գալիս վերահսկումից: Վարդագույնը կտրուկ իջեցնում է թշնամությունը բանտարկյալների միջեւ եւ մեղմում է ագրեսիան ու անհանգստությունը:

5. Կապույտը աշխարհում ամենասիրված գույնն է

Կապույտը աշխարհում ամենասիրված գույնն է: Երկրորդ գույնը, որը մարդիկ առավել հաճախ են գերադասում, դա մանուշակագույնն է: 17 երկրներում կատարված հարցումներից պարզ է դարձել, որ աշխարհում բնակվող մարդկանց 40% գտնում է, որ իր սիրած գույնը կապույտն է: Մանուշակագույնը ընտրել են մարդկանց 14%: Երկրների մեծ մասում ամենաչսիրված գույնը սպիտակն է:

6. Գույնի նկատմամբ վախը կոչվում է ժրոնոֆոբիա

Քրոնոֆոբիան կամ ժրոնատոֆոբիան հազվագյուտ, կայուն եւ իռացիոնալ վախ է՝ որոշակի գույների նկատմամբ: Այդպիսի շեղումներով որոշ մարդկանց մոտ առաջ է գալիս ուժեղ ռեակցիա՝ որոշակի երանգների նկատմամբ, իսկ ոմանք էլ, ընդհանրապես, փորձում են հեռու մնալ որոշակի գույներից: Նրանց մոտ այնպիսի փախուսանքներ են ի հայտ գալիս, ինչպիսիք են սրտխառնոց, գլխապտույտ, շնչառության դժվարացում, խուճապի զգացողություն, արագանում է սրտի աշխատանքը, մաշկ բարձրանում է արյան ճնշումը: Այդ ֆոբիան բուժվում է պսիխոթերապիայի տարբեր մեթոդներով:

7. Կերակուրի համը պայմանավորված է ամանի գույնով

Վերջերս կատարված հետազոտությունները հերթական անգամ ցույց են տվել, որ սպասքի գույնը ազդում է մեր համային ընկալման վրա: Համաձայն հետազոտությունների, տաք շոկոլադե մեզ առավել համեղ է թվում մարմնագույն բաժակներում:

Ավելի վաղ, գիտնականները պարզել են, որ պաղ գույները, օրինակ, այնպիսին, ինչպիսին երկնագույնն է, առավել հարմար է ըմպելիքների համար, քան կարմիրը, իսկ վարդագույն ըմպելիքները, առավել հաճախ, մեր կողմից ընկալվում են որպես քաղցր:

8. Գունային օդակը ամենալավ միջոցն է՝ գունային կողմնորոշման համար

Այն առաջին անգամ ստեղծել է Իսահակ Նյուտոնը եւ հետագայում բարելավվել այլ մասնագետների կող-

մից: Գունային օդակը ցույց է տալիս, թե ինչպես են հիմնական գույները խառնվում՝ ստեղծելով այլ ակնառու երանգներ: Ավանդաբար գունային օդակը բաղկացած է.

Հիմնական գույներից (կարմիր, դեղին, կապույտ)

Երկրորդական գույներից (կանաչ, մարմնագույն, մանուշակագույն)

Օժանդակ գույների-երանգներից, որոնք ստացվում են հիմնական գույների խառնումից երկրորդական գույների հետ: Դրանք կապտա-կանաչ, կարմրա-մանուշակագույն, դեղնամարմնագույն եւ այլ գույներն են:

Գունային օդակը օգնում է մեզ առավել լավ հասկանալ՝ ինչպես են գույները կապված միմյանց հետ եւ որ կոմբինացիայի դեպքում է ստացվում հարմոնիկ համակցություն:

9. Տիեզերքի գույնը. Տիեզերական սուրճ կաթով

Տիեզերագնացները պնդում են, որ տիեզերքը գույն ունի եւ այդ գույնը անվանել են «Տիեզերական սուրճ կաթով»: 2001թ. Ջոն Հոբլիսի համալսարանի գիտնականները միջինացրել են 200 000 համաստեղությունների գույները եւ ստացել բեծ սպիտակ գույն:

10. Սեւ եւ սպիտակ: Սրանք գույնե՞ր են, թե՞ գույնի բացակայություն

Արդյոք, սեւն ու սպիտակը գույնե՞ր են: Սա ամենավիճելի հարցերից մեկն է: Եթե դուք հարցնեք նկարչին կամ երեխային, ապա սեւը գույն է, իսկ սպիտակը՝ գույնի բացակայություն: Գիտական տեսանկյունից՝ սեւը, գույների բացարձակ բացակայությունն է, իսկ սպիտակը՝ բոլոր գույների խառնուրդը: Արեւի լույսը սպիտակ է, որը բաղկացած է սպեկտրի բոլոր գույներից: Դրա օրինակ կարող է ծառայել ծիածանը: Մենք չենք կարող տեսնել արեւի լույսի գույնը, բացառապես մթնոլորտային երեւույթների, որի դեպքում արեւի լույսը բեկվում է՝ ստեղծելով ծիածան:

Ի դեպ, մի քանի տարի առաջ, գիտնականները մի նյութ են ստեղծել ածխածնային նանոխողովակներից «սեւից էլ սեւ», որը կլանում է 99% ուլտրամանուշակագույն, տեսանելի, ինֆրակարմիր եւ հեռավոր ինֆրակարմիր լույսերը:

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

© Մի մարդ տուն է գալիս, հետը՝ մագնիսաֆոնի կասետ: Կինն սկսում է կռվել հետը.

- Ա՛յ մարդ, քեզ ո՞վ էր ասում կասետ առնես, գիտես՝ տանը մագնիսաֆոն չունենք, էդ որտե՞ղ ես դնելու...

Մարդը.

- Ախր, ինչ ես ձեռք գցել, երեկ, որ դու կրծկալ էիր առել, ես քեզ ասացի չէ, որ մենք տանը դրանից չու-

նենք, մեջը ի՞նչ ես դնելու...

© - Ինչո՞ւ դուք չփրկեցիք ձեր կնոջը, երբ նա խեղդվում էր:

- Ես, ախր, չհասկացա, որ խեղդվում է: Նա գոռոռում էր այնպես, ինչպես միշտ:

© Հայրիկը փոքրիկ աղջկա համար կարդում է Բարնաբեյի հեքիաթը: Շատ լավ է կարդում՝ առոգանու-

թյամբ, ոգեւորված: Աղջիկը երկար ժամանակ լսում է ու հարցնում:

- Պա՛կ, իսկ էդտեղ հենց ըտե՛նց՝ վախենալու ծայրո՞վ ա գրած:

© Երիտասարդ գույզը նստում է մի փոքրիկ ֆրանսիական ռեստորանում: Տղամարդը ուսումնասիրում է մենյուն ու ասում:

- Ըսե՛նց տեղերում է՛նե՛ց

դժվար է մի բան պատվիրելը:

- Դու ավելի լավ է՝ «Շտապ օգնություն» գանգի... ամուսինս գալիս է:

© - Ինչո՞ւ ես դու թողնում կնոջդ ծխել:

- Դե, գո՛նե մի անգամ պիտի լռի՞, թե՞ չէ:

© Ո՛վ ասաց, որ ծխախոտը չի ազդում կնոջ ծայրի վրա. Փորձեք նստած, կնոջ ներկայությամբ թափ տալ մոխիրը խալու վրա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՑԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՀԱՍՏԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ՝ ԱՄԵՆԱԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՐԹԱԿԸ

ՀԱՅՐԵՆԻԲ-ՍՓՅՈՒՌԻ ԿԱՊԵՐԻ ԷԼ ԱՎԵԼԻ ՈՒԺԵՂԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Հայրենիք-Սփյուռք սեպտեմբերին կայանալիք համահայկական 6-րդ համաժողովը լինելու է ամենագլխավոր հարթակը՝ Հայրենիք-Սփյուռք կապերի սերտացման եւ ուժեղացման առումով: Հունիսի 27-ին Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միության պատվիրակության ներկայացուցիչների հետ հանդիպման ժամանակ՝ այս մասին նշեց Հայաստանի սփյուռքի նախարար Յրանուշ Հակոբյանը:

- Այս հարթակում հնարավորություն է տրվելու տարբեր մտքեր, գաղափարներ, ոչ ստանդարտ առաջարկություններ անելու, որոնք շատ հնարավոր է հետագայում իրականություն դառնան,- ասաց Հակոբյանը:

Սփյուռքի նախարարի խոսքով՝ համաժողովին հրավիրված են աշխարհի տարբեր երկրների ներկայացուցիչներ: - Ներկայումս արդեն իսկ 67 երկրի ներկայացուցիչ ընդգրկվել է համաժողովին

եւ մինչեւ սեպտեմբեր այդ թիվը կավելանա,- նշեց Յրանուշ Հակոբյանը:

Նախարարը հայտնեց, որ համաժողովում քննարկվելու է չորս հիմնական հարց՝ Հայաստանի անվտանգության հիմնախնդիրները եւ տարածաշրջանային հարցերը, որի պատասխանատուն լինելու է Պաշտպանության նախարարը, երկրորդ՝ արտաքին քաղաքական օրակարգային խնդիրները, որի պատասխանատուն լինելու է Արտաքին գործերի նախարար-

ը, երրորդ՝ հարցը վերաբերելու է Հայաստանի տնտեսական զարգացմանը եւ հայ առեւտրական ցանցի գործունեությանը, որի պատասխանատուն լինելու է փոխվարչապետը, իսկ չորրորդ՝ հայապահպանությանը, որի պատասխանատուն է լինելու Սփյուռքի նախարարը: Հայրենիք-Սփյուռք համահայկական 6-րդ համաժողովը կայանալու է սեպտեմբերի 17-20-ը:

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ՝ ՈՒՂՂԱԾ 2017-2018 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՊԱՏՇԱՆ ՄԵԿՆԱՐԿԻՆ

Հայաստանի վարչապետ Կարեն Կարապետյանը կառավարության նիստում համձնարարեց ապահովել 2017-2018 թվականների ուսումնական տարվա պատշաճ մեկնարկը:

Մասնավորապես, վարչապետը Հայաստանի կրթության ու գիտության նախարար Լեւոն Սկրտչյանին ու մարզպետներին համձնարարեց, իսկ Երեւանի քաղաքապետին առաջարկեց՝ մինչեւ օգոստոսի 25-ն ապահովել համրապետության բոլոր դպրոցներում իրականացվող շինարարական եւ վերանորոգման աշխատանքների պատշաճ կատարումը եւ ավարտը:

- Աշխատանքները չկատարելու կամ թերի կատարելու դեպքում՝ ապահովել հասցեական խիստ պատժամիջոցներ

րի կիրառում,- նշեց վարչապետը,- խնդիրը ինչի մասին է, հասկանալի է՝ շատ դեպքերում մենք սեպտեմբերի 1-ին, օգոստոսի 31-ին շինարարական աշխատանքներն ավարտում ենք, կենցաղային պայմանները աշակերտների համար պատշաճ չեն, այն, ինչը պլանավորում ենք, հստակ ու խիստ ժամկետներով պետք է հետեւենք:

Կարեն Կարապետյանը համձնարարեց ձեռնարկել միջոցներ՝ երկրի սահմանամերձ, բարձր լեռնային համայնքների ուսումնական հաստատությունների մասնագիտական առարկաների ուսուցիչներով համալրելու ուղղությամբ:

ն ա կ ու մ , ստորագրվել են համաձայնագրեր, հունիսի 26-ին Երեւանում նշվել է Հայաստանի ու Իսրայելի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 25-ամյակը:

ԻՍՐԱՅԵԼԸ ՊԱՏՐԱՍ Ե ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ՎԱՃԱՌԵԼ ԶԻՆՏԵԽՆԻԿԱ

Իսրայելը պատրաստ է զինտեխնիկա վաճառել նաեւ Հայաստանին, իսկ Ադրբեյջանին զենք է վաճառում ոչ Հայաստանի նկատմամբ թշնամության պատճառով: Այդ մասին հայտարարեց Հայաստանի արտաքին գործերի փոխնախարար Շավարշ Քոչարյանը՝ անդրադառնալով Իսրայելի տարածաշրջանային համագործակցության նախարար Յախի Հանգաբիի՝ Երեւան այցին:

Նրա խոսքով՝ այս հարցում Թել Ավիվի դիրքորոշումը մեկ անգամ չէ, որ հրապարակայնորեն բարձրաձայնվել է:

- Նրանք պատրաստ են զենք վաճառել ցանկացածին, այդ թվում՝ Հայաստանին,- ասաց Քոչարյանը:

Ըստ Հայաստանի ԱԳ փոխնախարարի, ընդհանուր առմամբ, Հայաստան-

նի ու Իսրայելի ժողովուրդների միջեւ մեծ ընդհանրություններ կան, սակայն կան նաեւ կնճռոտ հարցեր: - Կարելի է դրանցից չհեռանալ եւ, այլ բանակցությունների ճանապարհով լուծել,- նկատեց փոխնախարարը:

Միաժամանակ, Քոչարյանը հիշեցրեց, որ, Յախի Հանգաբիի այցի շրջա-

ն ա կ ու մ , ստորագրվել են համաձայնագրեր, հունիսի 26-ին Երեւանում նշվել է Հայաստանի ու Իսրայելի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման 25-ամյակը:

ՌԴԻ ԴԵՍ ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԷԱԿԱՆ ՑՆՑՈՒՄՆԵՐ ԶԵՆ ԱՌԱՋԱՑՆԻ

Հայաստանի ֆինանսների նախարար Վարդան Արամյանը չի կարծում, թե Ռուսաստանի դեմ Արեւմուտքի նոր պատժամիջոցները էական ցնցումներ կառաջացնեն Ռուսաստանի տնտեսության մեջ, եւ Հայաստանն էլ հակադարձ ճանապարհով կունենա ցնցումներ:

- Ռուսաստանի տնտեսությունն արդեն ստիճարկվել է, որ պատժամիջոցներից հետո ռուսական ռուբլին կրկին սկսեց արժեզրկվել ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ:

Հայաստանի ֆինանսների նախարարը փաստեց, որ արժեզրկումը շատ մեծ չէր: - Այսինքն, շուկաները եւ տնտեսավարողներն արձագանքեցին նոր պատժամիջոցներին ոչ այդքան ագրես-

սիվ ու կտրուկ,- ասաց նա՝ համոզմունք հայտնելով, որ այս անգամ էական տատանումներ չունենալու փոխարենը չի նկատվի:

Արամյանի խոսքով, Հայաստանի կառավարությունն ամեն դեպքում չարժվում է այն սցենարով, որը նախանշված է միջնաժամկետ ծախսերի ծրագրով եւ պետական բյուջեի նախագծով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ Ը ԶԵՊԱՏԻՏՈՎ ՀԻՎԱՆԴՆԵՐԻ 70 ՏՈԿՈՍԸ ԲՈՒԺՎՈՒՄ Ե ՀԱՅ-ՎՐԱՑԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ

Հեպատիտ C-ով հիվանդների 70 տոկոսն այսօր Հայաստանում ստանում է ժամանակակից բուժում՝ շնորհիվ վրաց բարեկամների տրամադրած «Սոփալդի» դեղամիջոցի:

Բուժումն իրականացվում է հեպատիտ C-ի համատարած բուժման ծրագրի շրջանակում, որն ավարտին կհասցվի 2017-ի հոկտեմբերի վերջին: Ամբողջ ծրագիրը գնահատվում է մոտ 110 մլն դոլար, որից մոտավորապես 85 մլն-ի դեղորայքը տրամադրել է Վրաստանը: Այս մասին ասաց Հայաստանի

առողջապահության նախարար Լեւոն Ալեքսյանը:

- Այսօր մենք հեպատիտների առումով ունենք բավական դրական ցուցանիշ: Դա նաեւ հայ եւ վրացի ժողովուրդների միջեւ ընկերակցության շնորհիվ է: Այս տարվա այցի ընթացքում հնարավոր դարձավ՝ 1000 հիվանդի բուժման

դեղորայք ստանալ վրացի բարեկամներից անվճար կերպով: Այդ օրվանից իրականացնում ենք հեպատիտ C-ի համատարած բուժման ծրագիրը: Եվ 70 տոկոսն այն հիվանդների, որոնք կարող են բուժվել ժամանակակից մեթոդներով, ստանում են այդ բուժումը: Ծրագիրը մեկնարկել ենք 2017-ի մայիսից, ավարտը կլինի հոկտեմբերի վերջին: Արդյունքում, մոտ 2500 գրանցված հիվանդներից 1000-ի ամբողջական առող-

ջացման արդյունք կունենանք,- ասաց Լեւոն Ալեքսյանը:

Նախարարի խոսքով՝ այն ունիկալ բուժում է, քանի որ, հակառակ մնացած մեթոդների, դրա արդյունքում ստանում ենք 100 տոկոս առողջացում: - Հույս ունեմ, որ մեր ապագա գործունեությունը հնարավորություն կտա նաեւ այլ հիվանդությունների համար այսպիսի դրական գեկույց ներկայացնել հանրությանը,- նշեց Ալեքսյանը:

ՕՐԱԿԱՐԳՈՒՄ ՀԱԿԱՍՏԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐԵ ԷՐՆ

Հունիսի 23-ին, Հայաստանի արագործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանը Արցախում ներկա է գտնվել Գանչասարի Սուրբ Հովհաննես Սկրիպի եկեղեցու օծման 777-ամյակին նվիրված տոնական միջոցառումներին: Նույն օրը Արեւիքի մարզի ժամանած արագործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանին ընդունել է Արցախի նախագահ Բակո Սահակյանը: Բակո Սահակյանն ու Էդվարդ Նալբանդյանը հանգամանակից զրույց են ունեցել, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի խաղաղ կարգավորման գործընթացն առաջ մղելու նպատակով համապատասխան պայմանների ստեղծման ուղղությամբ, Արցախի, Հայաստանի եւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրների կողմից չեռնարկվող ջանքերի շուրջ:

ՄԵԿՆԱՐԿԵՑ «ԱՐԻ ՏՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ 6-ՐԴ ՓԱՔԸ

Հայաստանի Սփյուռքի նախարարությունում, հունիսի 24-ին, տեղի է ունեցել հայրենաճանաչության «Արի տուն» ծրագրի 6-րդ փուլի բացման հանդիսավոր արարողությունը: 6-րդ փուլում ծրագրին մասնակցում է շուրջ 90 պատանի եւ աղջիկ՝ աշխարհի 10 երկրից, այդ թվում՝ Վրաստանից: Մասնակիցներին ողջույնի խոսքով դիմեց ՀՀ սփյուռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանը: Նախարարը ամենակրթյուն մասնակցին՝ Սերոբ Գեւորգյանին (Ռուսաստան)՝ հազարեւ «Արի տուն» ծրագրի փորձերնաշնունով վերնաշապիկը: Թբիլիսիյի Աննա Մաքսիկյանը ներկաներին զարմարեց իր պարային կարարմամբ: Ի դեպ, ասե՛ք, որ «Արի տուն» ծրագրի բոլոր փուլերում մասնակցում են շուրջ 250 վրաստանցի պատանիներ:

ՎԱԽՉԱՆՎԵՑ ԱՍՏՈՒԷՆՈՎ ԵՎ ՀԱՐՈՐԴԱԿԱՐ ՎԵՐԱ ՀԱՎՈՐՈՐԵՐԸ

Հունիսի 24-ին, 89 տարեկանում, կյանքից հեռացել է անվանի ասմունքող եւ հաղորդավար Վերա Հակոբյանը: Վերա Հակոբյանը, Երեւանի Մայակովսկու անվան միջնակարգ դպրոցի ավարտելուց հետո, սովորել է Երեւանի Թատերական ինստիտուտի դերասանական ֆակուլտետում Արմեն Գուլակյանի արվեստադպրոցում: Ուսումնառության տարիներին մասնագիտական դասընթացներ է անցել բեմական խոսքի վարպետներ Հրաչուհի Զինադյանի եւ Հայկուհի Գարագաշյանի: 1951թ. աշխատանքի է անցել Հայաստանի ռադիոյի եւ հեռուստատեսության պետական կոմիտեում: Հաղորդավարական աշխատանքին զուգահեռ լրջորեն սկսել է զբաղվել ասմունքով: Նրա անվան հեղինակ է հայկական հեռուստատեսությամբ հեռարձակված առաջին պոեզիայի հաղորդումը: Այդ տարիներին Արամ Սերանդուկյանի ժողովրդական գործիքների անսամբլի հեղ շրջագայել է ամբողջ Հայաստանով: Բարեկամություն է արել Սիլվա Կապուտիկյանի, Պարույր Սեւակի, Հովհաննես Շիրազի եւ այլ բանաստեղծների հետ, ում շատ բանաստեղծությունների հաճախ առաջին ներկայացուցումն է եղել: Արժանացել է Հայաստանի վաստակավոր արտիստի կոչման, «Հայրենիքին մատուցած ծառայությունների համար» ՀՀ 1-ին աստիճանի մեդալի:

ՏԱՐԱԳՐԱՍԻ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԿՈՒՐՍԸ (28 հունիսի)

Հայաստանի Ազգային բանկի կողմից սահմանվել է տարադրամի փոխանակման հետեւյալ կուրսը:

ՏԱՐԱԳՐԱՍ	ԱՌՔ	ՎԱՃԱՌՔ
ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ	477,00	479,80
ԵՎՐՈ	555,00	562,00
ՌՈՒՐԼԻ	7,97	8,12

Հունիսի 21-ի համեմատությամբ, ԱՄՆ դոլարի կուրսը մնացել է անփոփոխ:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՀՈՒԼԻՍ

29.07.2017. Սուրբ Թադեոս առաքյալի եւ Սուրբ Սանդուխտ կույսի հիշատակության օր

31.07.2017. Սուրբ Կիարիանոս եպիսկոպոսի եւ Դուստիանէ կույսի, Եփիմնէ կույսի եւ 45 վկաների եւ Քրիստիոնէ կույսի հիշատակութեան օր

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՈՆԸ ՎԻՐԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄՈՒՄ

Հայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցու օրացույցով 2017 թվականի հուլիսի 23-ը Սեր Տեր Գիտուս Բրիտտոսի Պայծառակերպության, կամ, ինչպես ժողովուրդն է ասում, Վարդավառի տոնն է: Հայոց եկեղեցու հինգ տաղավար տոներից մեկը, Կիրառիայոց թեմ տարազով:

Թբիլիսիի առաջնորդանիստ Սուրբ Գեորգ եկեղեցում տոնական Սուրբ եւ Ամնաի Պատարագ նատուցեց Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանը։ Ապա՝ հեթանոսական ժամանակներից եկող եւ քրիստոնեական շունչ ստացած միմյանց վրա ջուր ցողելու սովորությունը կամ Վարդավառը իր արտահայտությունը գտավ ժայր առած ջրախաղով։

Բարի սովորույթ է դարձել առաջնորդանիստ եկեղեցու բակում, տոնի կապակցությամբ, հավատացյալներին մատաղով հյուրասիրությունը: Այս տարի նույնպես ավանդույթը չխախտվեց, և Սուրբ Գեորգի եկեղեցասեր տիկնանց միության նախաձեռնությամբ պատրաստված մատաղը բաժանվեց ժողովրդին: Զուգահեռաբար, երեխաները և ներ-

կաները հյուրասիրվեցին պաղ-
պաղակով:

Պայծառակերպության տոնի կապակցությամբ՝ տոնական հանդիսություններ տեղի ունեցան Բաթումիի «Սուրբ Փրկիչ», Ախալցխիի «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ», Ախալքալաքիի «Սուրբ Խաչ», Սինոմոնիդայի «Սուրբ Սարգիս» եւ շրջակա գյուղերի եկեղեցիներում։

Նշենք, որ Ծալկայի շրջանի հայաբնակ գյուղերն ունեն եկեղեցական տոները մշելու իրենց սովորությունը: Այազմա գյուղը ափանդաբար մշուն է Գարդավազի տոներ, որտեղ հավաքվել էին շրջանի տարբեր գյուղերից ժամանած հավատացյալներ, եւ տեղի հոգեւոր հովիվ Տեր Ղեւոնդ Թովաշյանի նախաձեռնությամբ տոնը մշակեց համերգային ծրագրով եւ քրախաղով:

ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿ

**ԿՈՐԽԻ ՍՈՒՐԲ ՄՏԵՓԱՆՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻՆ՝ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ**

Վրաստանի մշակութային ժառանգության պաշտպանության ազգային գործակալության տնօրեն Նիկոլոզ Անթիծեի հրամանագրով՝ Ախալքալաքի մունիցիպալիտետի Կորնա գյուղի Սուրբ Ստեփանոս եկեղեցուն շնորհվել է մշակութային ժառանգության անշարժ գույքի հուշարձանի կարգավիճակ:

Սուրբ Ստեփանոս տուֆալեցի եկեղեցին կառուցվել է 19-րդ դարի վերջին: Այն գտնվում է Կորխ գյուղի հյուսիս-արեւմտյան մասում, Ախալքալաքից հյուսիս, 5 կիլոմետր հեռավորության վրա:

ՄՊՐՐՏ

**ԱՆԱԼՔԱԼԱՔՅԻ
ՆԱԻՐ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆԸ ՆԿԱՃԵՑ
ՉԵՄՊԻՈՆԱԿԱՆ ԳՈՏԻ**

Բաթունիում անցկացվեց World martial arts festival (Համաշխարհային մարտարվեստի փառատոն), որին մասնակցում էին աշխարհի 9 պետությունների, այդ թվում՝ Վրաստան, Հայաստան, Ադրբեջան, Իրան եւ այլն: Վրաստանի հավաքականի կազմում մրցաշարում հանդես եկած ախալքալաքցի Նաիր Մելիքյանը քիթ-բոքսինգ մարզածեւում նվաճեց իր առաջին գոտին:

Նաիր Մելիքյանը չափահաս-

Մերի 70 կգ քաշային կարգում,
պրոֆեսիոնալ մենամարտում
բացարձակ առավելությամբ հաղ-
թեց Իրանի ներկայացուցչին:

- Ես իմ հաղթանակը նվիրում եմ հայրիկիս: Շնորհակալ եմ իմ մարզիչ Ատոմ Էլիզբայրյանին, ով միշտ իմ կողքին է: Ինձ մեծ աջակցություն ցուցաբերեցին Ադամ Այվազյանն ու Սերժիկ Տոնականյանը,- ասաց Նաիր Մելիքյանը:

Նշենք նաեւ, որ Նաիր Մելիք-
յանը ներկայացնում է Ախալքա-
լաքի մարզադպրոցը: Նրան մար-
զուն է Վրաստանի վաստակավոր
մարզիչ Ատոմ Էլիզբարյանը:

**ՏԱՐԲԵՐ ԱՐԺՈՂՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԴԱՆՆԵՐՈՎ՝ ԲԱԹՈՒՄԻ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՅԱՇԱՐԻՅ՝**

Հուլիսի 22-ից 23-ը Բաթումի-
ում անցկացվեց կարատեի մի-
ջազգային մրցաշար, որի մաս-
նակիցների թվում էին Ախալքա-

Լաքիի մուճիցիպալիտետի Մա-
ջադիա գյուղի 12 պատանիներ:

Հանդես գալով տարբեր քաշային խմբերում՝ պատանի մաջադացիները իրենց ակտիվում գրանցեցին նեկ ոսկե, վեց արծաթե եւ չորս բրոնզե մեդալներ: Իրենց հաջող ելույթներով աչքի ընկան Վարդ Շիրինյանը, Սոս Խեղոյանը, Լադիկո Յովհաննիսյանը, Մարկո Պարոնյանը, Վիտյա Յովհաննյանը, Դանիել Սարգսյանը, Վոլոդյա Եվաջյանը:

Մաջադիա գյուղում արդեն 8 տարի է, ինչ տեղացի Սարգիս Մարգարյանը մարզում է երիտասարդների, ովքեր ունեն հաջողություններ թե՛ երկրում, թե՛ երկրից դուրս: Կոլտույս էվաջյանը աշխարհի, Եվրոպայի, Հայաստանի եւ Վրաստանի չենպիոնների տիտղոսների է արժանացել: Խմբի անդամների կազմում կան նաեւ Կովկասի եւ միջազգային տարբեր մրցույթների չենպիոններ:

		1		2		3		4		5		6
7								8				
						9						
10	11		12					13	14		15	
					16		17		18			
19		20		21								
	22						23	24		25		26
						27		28				
29	30		31			32						
	33							34	35		36	
					37		38					
39		40							41	42		43
				44		45			46			
47	48					49						
	50		51						52		53	
54						55					56	
			57						58			

tu u d f u n

ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ. 7. Հայ երգահան Սողոմոն Սողոմոնյան: 8. Փոխադարձ դերանուն: 9. ՀՀ կուսակցությունների դաշինք: 10. Խարդախ, խաբեբա: 11. Իտալական ծագումով բելգիացի երգիչ: 12. Սալվատորե ...: 13. Անգույն, անհամ, անհոտ գազ: 14. Քիմիական տարր, հազվադեպ մետաղ: 15. Տոնախմբել, նշել: 16. Ռուս բանաստեղծ Մերգել ...: 17. Ռուս էտրոպային երգչուհի: 18. Սրբապատկեր: 19. Իշխան, ամիրա: 20. Ունկնդրել: 21. Կատիկան, ... Պապ: 22. «...յաման»: 23. Գրական ժանր: 24. Վրացի ջութակահար ... Բաթիաշվիլի: 25. Կամար, մեջկապ: 26. Ամերիկական էփլ (Apple) կորպորացիայի հիմնադիր ու նախկինում գլխավոր տնօրեն ... Ջոնս: 27. Երկյուղ, սարսափ: 28. Տեսողության օրգան: 29. Իտալացի թատրոնի եւ կինոյի ռեժիսոր Ռաֆ ...: 30. ՍԱԿ-ի նախկին գլխավոր քարտուղար՝ Քոֆի ...: 31. Աշխարհահռչակ երգչուհի ... Սաթյո: 32. Բրիտանացի գիտնական Լյուիս ...: 33. Բադ կարտուն ... ինձ վրա: 34. Սարգկենտրոն Ուզբեկստանում: 35. Անձայն:

ՈՒՂԱՆԱԶՄՆԵՐ. 1.Ընպել: 2.Ունեցվածքի ժառանգություն: 3.Կովկասում ապրող ազգություն: Կտոր, պատառ (ժող.): 5.Աղանդներ: 6.ճարտ: 11.Գետ Հայաստանում: 12.Հուն դերասան

ու երգիչ ... Պապաս: 14.Տոմար ծականշել: 15.Շար-
ժադիբ: 16.Համեմունք՝ բացառիկ օգտակար հա-
կություններով: 17.Ֆրանսիացի նախկին ֆուտ-
բոլիստ ժակե ...: 20.Կիլիկիայի հայոց իշխան
Ռուբինյանների տոհմից: 21.Պետություն Հիմա-
լայներում, Հարավային Ասիայում: 24.Բաժակ,
թաս, գավաթ: 25.Կրացի կինոդերասանիկ ...
Վաչնաձե: 26.Վրաց երգչուհի, ԽՍՀՄ ժողովրդա-
կան արտիստուհի ... Բրեզվաձե: 27.Հնագույն
ազգություն Եվրոպայում: 30.Կեղև, կնեպ (բրբ.):
31..... ու դուրս: 35.Գնացքի մետաղե ճանապարհ:
36.Հորք: 37.Հայաստանի Առաջին Հանրապետու-
թյան հիմնադիրներից՝ Դրաստամատ Կանայան:
38.Բռնությանը մահից եղականացրած գերի քրիս-
տոնյա մանուկներից կազմված զորք սուլթանա-
կան Թյուրքիայում: 40.Ընտանի կենդանի: 42.Ամե-
րիկացի դերասան ... Հոուք: 43.Էշ, կախականջ:
44.ՀՀ ժողովրդական արտիստուհի ... Նովենց:
45.Արգենտինական պարահանդեսային պար:
48.Մարդու մարմնի անգույն հեղուկը: 51.Ավստ-
րալանցի/նորգելանդացի Հայոց ցեղասպանու-
թյան իրազեկման ակտիվիստ եւ գրող ... Ուիքս:
52.Ուռիչ: 53.Պոռ:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱԹԱԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 1.Առնական: 5.Արտահան: 10.Որդ: 11.Սանա: 12.Բայրոն: 14.Այրի: 15.Սեն: 16.Անդալ: 18.Դիր: 19.Անդրի: 21.Սերժ: 24.Մեդ: 26.Սեն: 28.Դանիա: 30.Խլաթ: 32.Իրան: 33.Սիտր: 36.Ալետր: 37.Գրամ: 38.Տարիել: 39.Աբ: 40.Անգիմ: 43.Սակ: 44.Սիբիր: 46.Անի: 47.Վարդ: 48.Ներքնակ: 51.Արենի: 52.Մայն: 53.Թեմա: 54.Շակիրա: 55.Ոստան: 56.Սոլեր: 59.Քավոր:

ՈՐԿԱՆԻԶԱՆՆԵՐ 2.Ուրբեմբ: 3.Կարմիր: 4.Նոնա: 5.Աղիլաս: 6.Ասա: 7.Հայրեն: 8.Ամրն: 9.Նաիրի: 13.Անդրե: 15.Սալմաստ: 17.Կերդի: 20.Բելլ: 22.Ժաղգոն: 23.Թինաթին: 25.Դարիք: 26.Մխալ: 27.Նաեմ: 29.Նար: 31.Թոնդրակ: 34.Իա: 35.Տրական: 40.Ազդարար: 41.Գարեգին: 42.Նիկիտա: 43.Սիմեոն: 44.Սարմեն: 45.Իվան: 49.Քամ: 50.Նյասա: 53.Թառ: 54.Շեր: 57.Ուլ: 58.Յո:

**ԽԱՄԲԱԳԻՐ՝
ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ**

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
 Գ.Աթոնելի փ. 5 Յեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge
 E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445